

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/8/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4315217981
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4315217981.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobkyne: Y. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XXX/XX, G., zast. JUDr. Andreou Chorvátovou Nagyovou, advokátkou, so sídlom Kozárovce 632, proti žalovanému: OMIKRON TRADING LIMITED, so sídlom Nerine Chambers, P. O. BOX 905, Road Town, Tortola, British Virgin Islands, reg. č. 1503447, zast. JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., advokátkou, so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 14. septembra 2017 č. k. 6C/743/2015-158 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá v zmluve o úvere č. 0866589707 zo dňa 07. 12. 2007 medzi pôvodným veriteľom P. banka, a. s., so sídlom Dvořákovo námestie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890 a žalobkyňou ako dlžníčkou je neplatná. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100% s tým, že o konkrétnej výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 37 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka a uviedol, že dňa 07. 12. 2007 žalobkyňa s právnym predchodcom žalovaného, P. bankou a. s., uzavrela písomnú zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 80.000 Sk. Úver sa žalobkyňa zaviazala uhradiť v 60 mesačných splátkach po 2.139 Sk vždy k 23. dňu v mesiaci pri úrokovej sadzbe 19% ročne, RPMN 21,08%. V čl. 3. bode 4. zmluvy je uvedený, že podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 OZ, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo zmluvy o úvere v súlade s čl. 4. bod 4.8. OP pre úvery. Podľa bodu 31. písm. f) OP, ak klient napriek výzve nezplatí povinnú splátku a ostatné splatné čiastky v stanovenej lehote, banka má právo uplatniť si pohľadávku formou zrážok zo mzdy klienta, s čím klient podpisom zmluvy súhlasí. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 07. 03. 2013 bola pohľadávka voči žalobkyni postúpená zo spoločnosti Consumer Finance Holding a. s. ako pôvodného veriteľa na žalobcu. Listom zo dňa 19. 06. 2014 žalovaný (PRO CIVITAS s. r. o.) vyzval Cloetta Slovakia s. r. o., zamestnávateľa žalobkyne, na realizáciu zrážok zo mzdy žalobkyne a ich vyplácanie priamo na účet žalovaného a to až do uspokojenia veriteľovej pohľadávky. Vo výzve uviedol, že žalobkyňa udelila súhlas na predloženie dohody o zrážkach platiteľovi mzdy. Tiež uviedol, že výška pohľadávky ku dňu 19. 06. 2014 predstavuje sumu 6.083,61 eura, je naďalej úročená. V exekučnom konaní začatom na tunajšom súde pod sp. zn. 1Er/976/2014 na návrh žalovaného PRO CIVITAS s. r. o. proti žalobkyni na podklade rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu

pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MESIAČNÁ a. s. zo dňa 20. 01. 2012 pod sp. zn. IBB12100023, právoplatným dňa 22. 02. 2016 a vykonateľným dňa 26. 02. 2012 (ktorým rozhodcovský súd priznal žalovanému pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy), súd zamietol žiadosť exekútora o vydanie poverenia na vykonávanie exekúcie uznesením zo dňa 12. 11. 2014, ktoré uznesenie bolo dňa 27. 05. 2015 potvrdené odvolacím súdom. Exekučný súd vyhlásil rozhodcovský rozsudok za materiálne nevykonateľný, nakoľko rozhodcovská doložka uvedená v úverovej zmluve a VOP je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a ako taká je od počiatku neplatná v zmysle § 53 ods. 4 OZ. Následne súd uznesením zo dňa 06. 09. 2016 exekúciu zastavil. Predmetom konania je určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy ako prostriedku na zabezpečenie peňažnej pohľadávky uzavretého medzi veriteľom s dlžníkom, ktorý má postavenie spotrebiteľa. Pre dohodu platia takisto všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. OZ). Obsahom dohody mal byť súhlas dlžníka - spotrebiteľa s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne poukazovali veriteľovi. Dohoda okrem označenia veriteľa, dlžníka, platiteľa mzdy musí obsahovať aj označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Z predloženej úverovej zmluvy zo dňa 07. 12. 2007 je zrejmé, že v jej texte sa v čl. 3 bode 4. nachádza ustanovenie o tom, že podpisom zmluvy strany uzatvárajú aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Takouto zmluvou však žalovaný vopred vnútil (pripravené predtlačené tlačivo) konajúcej osobe - žalobkyni aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu. Ako to vyplýva z predtlačenej zmluvy, konajúca osoba - žalobkyňa súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísala uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy. Ak chcel žalovaný so žalobkyňou uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy, bolo nevyhnutné, aby jej písomný návrh na uzavretie zmluvy s náležitosťami podľa Občianskeho zákonníka najskôr doručil, až po jeho prijatí žalobkyňou a doručení jej písomného súhlasu s obsahom návrhu žalovanému, mohla byť dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená a zároveň aj účinná (§ 44 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka). Samotné konštatovanie obchodných podmienok k zmluve, že jej podpisom sa zároveň uzatvára aj dohoda o zrážkach zo mzdy, nepostačuje na jej platné uzavretie. Keďže žalovaný v konaní nepreukázal, že by návrh na uzavretie takejto dohody o zrážkach bol žalobkyni doručený a ním aj písomne prijatý, nemohlo dôjsť k platnému uzavretiu takejto dohody. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nebola osobitne oboznámená zo strany žalovaného o forme tohto zabezpečovacieho inštitútu, ani o jeho následkoch. Tak sa dá usudzovať nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa - žalobkyne vstúpiť do dohody o zrážkach zo mzdy so žalovaným. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje poučenie žalobkyne ako spotrebiteľky o dôsledkoch jej uzavretia a možnosti ju odmietnuť a takýto spôsob zabezpečenia pohľadávky je neprípustný podľa § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. V neposlednom rade bola dohoda žalobcovi nanútená ako súčasť formulárovej úverovej zmluvy, ktorú musel ako celok podpísať. Súd poukázal na zrejmý nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle žalobcu s dohodou o zrážkach zo mzdy, ktorá je uvedená len v obchodných podmienkach, ktorých ustanovenia sú poskytované spotrebiteľom v takej veľkosti písma, že táto už po prvom vzhliadnutí odrádza - znechucuje a vôbec znemožňuje dôslednejšie preštudovanie. S poukazom už na uvedené dôvody a konkrétne okolnosti súd považuje takýto právny úkon za neplatný s poukazom na ust. § 37 ods. 1 OZ. Naliehavý právny záujem žalobcu mal súd preukázaný tým, že žalovaný by reálne vykonával realizáciu absolútne neplatného zabezpečovacieho prostriedku, čím by dochádzalo bez právneho dôvodu k zásahu do majetkovej sféry žalobkyne, pričom zamestnávateľ žalobkyne bude musieť rešpektovať uzatvorenú dohodu a vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne a žalovaný sa tak môže na úkor žalobkyne bezdôvodne obohacovať. Navyše, žalovaný tvrdil, že zrážky má zamestnávateľ vykonávať na podklade rozhodcovského rozsudku, ktorý však bol v exekučnom konaní súdom vyhlásený za materiálne nevykonateľný. Výška pohľadávky vo výzve zamestnávateľovi na vykonávanie zrážok je neurčitá, nakoľko je naďalej úročená, a nie je zrejmé, dokedy má zamestnávateľ zrážky vykonávať, ani v akej výške. Nakoľko mala žalobkyňa vo veci úspech, súd jej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o konkrétnej výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote žalovaný odvolanie, odôvodniac ho tým, že žalobkyňa podala žalobu podľa § 137 písm. d) CSP, nakoľko podľa ich názoru zmluva a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami. Určenie existencie právnej skutočnosti odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Z týchto dôvodov nová právna úprava CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu. Žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplýva, je potrebné považovať za vadný. Pokiaľ vady žaloby nie sú odstránené, súd žalobu odmietne. Zmluva o úvere bola uzatvorená 07. 12. 2007, pričom

v čase uzatvorenia zmluvy o úvere žiadny právny predpis, najmä zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ale aj zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch neobsahoval ustanovenie, ktorým by bolo možné vyhlásiť určitú zmluvnú podmienku úveru za neplatnú. Žalovaný má za to, že žalobkyňa nepoužila vhodný spôsob obrany, keď na ochranu svojich práv použila určovaciu žalobu. Žalobkyňa mala použiť žalobu o zaplatenie, kde by si prejudiciálne vyriešila otázku platnosti alebo neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Poukázal na rozhodnutia iných súdov, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/251/2015 a uviedol, že žalovaný je toho názoru, že v súčasnosti žalobkyňa nič nebráni podať žalobu o zaplatenie, nakoľko podľa názoru súdu boli platby, ktoré realizovala žalobkyňa, uhrádzané na základe neplatného právneho úkonu, ktorým je dohoda o zrážkach zo mzdy. Súd prvej inštancie teda nevyriešil komplexne celý spor, ale len umožnil svojím rozhodnutím, aby žalobkyňa iniciovala ďalší spor o zaplatenie. Žalobkyňa a právny predchodca žalovaného uzatvorili 07. 12. 2007 zmluvu o úvere, pričom výška úveru bola stanovená na 2.265,51 eura. Žalobkyňa do dnešného dňa uhradila len 1.425,60 eura, pričom z tejto sumy bolo 586,62 eura uhradených prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy. Ak by žalovaný nepristúpil k dohode o zrážkach zo mzdy a túto by nerealizoval, žalovaný by sa nedomohol ani polovice z požičanej istiny. Na takéto konanie žalobkyne je potrebné hľadieť ako na konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a princípmi elementárnej slušnosti a spravodlivosti. Avšak aj napriek takémuto nepoctivému konaniu žalobkyne, súd prvej inštancie poskytol žalobkyňu ochranu. K samotnej dohode o zrážkach zo mzdy uviedol, že žalobkyňa nijako nepreukázala nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu, ani v čom má spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na jeho strane. Vzhľadom ku skutočnosti, že dôkazné bremeno nesie žalobkyňa, jej povinnosťou je preukázať, že zmluvu neuzavrela slobodne, s výnimkou prípadu, ak by v čase jej podpisu bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony. V opačnom prípade ide len o účelové, ničím nepreukázané tendenčné tvrdenie a súd by ho pri hodnotení dôkazov nemal brať do úvahy. Žalobkyňa si slobodne vybrala právneho predchodcu žalovaného, napriek skutočnosti, že na trhu je pomerne široký výber iných bankových inštitúcií a produktov, akceptovala vykonávanie zrážok právnym predchodcom žalovaného. Právny predchodca žalovaného je bankovou inštitúciou pod dohľadom Národnej banky Slovenska. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola slobodne a vážne uzatvorená v zmysle ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. V zmysle tohto ustanovenia je zrejmé, že dohoda o zrážkach zo mzdy musí mať písomnú podobu, inak je neplatná. V zmluve, ktorej obsahom je aj dohoda o zrážkach zo mzdy, má písomnú formu, a preto nie je nemožné neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy na tomto základe namietat. Je teda zrejmé, že jedine nedodržanie písomnej formy dohody o zrážkach zo mzdy spôsobuje neplatnosť takejto dohody. Dohoda o zrážkach zo mzdy je inštitútom práva, ktorý má v prvom rade zabezpečovací charakter. V žiadnom prípade nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ak by súd prijal takúto argumentáciu žalobkyne, ad absurdum by bolo analogicky možné akýkoľvek zabezpečovací inštitút vyhlásiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak by si žalobkyňa plnila riadna a včas svoj záväzok, tento zabezpečovací inštitút by nebol býval vôbec uplatnený. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalobkyňu zaviazne na náhradu trov žalovaného. Alternatívne navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Nitre (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

4. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola súčasťou zmluvy o úvere č. 0866589707 zo dňa 07. 12. 2007 uzavretej medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a Poštovou bankou a. s. ako veriteľom. Listom zo dňa 19. 06. 2014 si pôvodný žalovaný (PRO CIVITAS s. r. o.) u zamestnávateľa žalobcu, spoločnosti Cloetta Slovakia s. r. o., uplatnil nárok na zrážky zo mzdy, v zmysle ktorých žiada od žalobcu uhradenie sumy 6.083,61 eura.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 379 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

8. Odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie z pohľadu skutočností, podstatných pre rozhodnutie veci v napadnutom rozsudku riadne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v tomto napadnutom výroku sa stotožňuje, na tieto v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP odkazuje. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je v danej veci rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie sa zaoberal námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní. Na potvrdenie záverov súdu prvej inštancie, k dôvodom odvolania žalovaného odvolací súd dodáva nasledovné.

9. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

10. Určovacia žaloba (do 30. 06. 2016 podľa § 80 písm. c) OSP a od 01. 07. 2016 podľa § 137 písm. c) CSP) má predovšetkým preventívny charakter - jej účelom je spravidla poskytnúť ochranu právam žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva (určovacia žaloba preto vo všeobecnosti nie je opodstatnená tam, kde už právny vzťah alebo právo boli porušené a kde je namiesto žaloba na splnenie povinnosti). To znamená, že určovacie žaloby všeobecne majú potom opodstatnenie tam, kde je ešte len stav ohrozenia práva, a nie už jeho porušenia, nakoľko určovacia žaloba má charakter prostriedku preventívnej ochrany práva, a naopak, nápravu stavu vzniknutého porušením práva možno zásadne zjednať už len za pomoci žaloby na plnenie. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (ide najmä o prípady, v ktorých sa určením, či tu právny vzťah alebo právo je, či nie je, vytvorí pevný základ pre právne vzťahy strán sporu a predíde sa žalobe na plnenie).

11. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení je tak základným procesným predpokladom každej tzv. určovacej žaloby, bez jeho existencie je vylúčené zaobranie sa takouto žalobou vecne. Teda, súd musí mať existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v každom štádiu konania preukázanú. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosť, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu; záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snáď spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podanou žalobou a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby.

12. V danej veci sa žalobkyňa podanou žalobou domáha určenia absolútnej neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, pričom v danej veci ide o formulárovú spotrebiteľskú zmluvu, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany právneho predchodcu žalovaného, na základe ktorej žalovaný

vykonáva zrážky zo mzdy žalobkyne. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Ochrana pred nekalými podmienkami sa má poskytnúť obdobne, ako to vyžaduje vnútroštátne pravidlá verejného poriadku. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi a v tom slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práva na plnenie alebo, či sa spotrebiteľ priamo obrátil na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčí. Zo samotného zákonného ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka vyplýva priamo právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neplatnosti zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení strán sporu. Podľa ustálenej judikatúry vychádza systém ochrany zavedený Smernicou 93/13/EHS v myšlienke, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany v súlade s uvedenou smernicou Súdny dvor viac krát zdôraznil, že tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba aktívnym postupom nezávislým od samotných zmluvných strán. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu najmä, ak existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej ochrany, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej účinku. Preto v konečnom dôsledku aplikovanie tak významného zabezpečovacieho inštitútu akým je dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorý dodávateľovi umožňuje svojvoľne nadiktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa vo formulárovej zmluve, hodnotí odvolací súd ako zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností sa nemôže poskytnúť právna ochrana.

13. K otázke naliehavého právneho záujmu odvolací súd dodáva, že tento je v prejednávanej veci daný, pretože takouto žalobou sa môže odstrániť stav právnej neistoty, v ktorej sa žalobkyňa nachádza, pretože len deklarováním vyslovenia neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej neprevádzal zrážky z jej mzdy. Argument žalovaného, že žalobkyňa nepoužila správny prostriedok ochrany, keď na ochranu svojich správ zvolila žalobu určovaciu a nie na plnenie, odvolací súd dodáva, že pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku, pričom odvolací súd nemá vedomosť, že by sa žalobkyňa z titulu neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, preto potom, vychádzajúc z daného stavu dospel k záveru, že žalobkyňa má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Je len na žalobkyňi, či podá žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy (čo by malo vplyv na posúdenie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení), avšak takáto žaloba doposiaľ nebola podaná. Nie je pravdou, že súd nevyriešil právne vzťahy komplexne a svojim rozhodnutím vyvolá ďalší spor, pretože žalobkyňa si je zrejme vedomá toho, že zrážky, vykonané jej zamestnávateľom žalovaný započítal na jej dlh, čím došlo k jeho čiastočnej úhrade, avšak úhrady žalobkyne podľa vyjadrenia žalovaného ešte nedosiahli ani výšku poskytnutého úveru. Ak má žalovaný voči žalobkyňi z titulu úverovej zmluvy ešte nejakú pohľadávku, musí sa jej domôcť zákonom prípustným spôsobom. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnej žalobkyňi síce vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, avšak keďže jej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd rozhodol, že žalobkyňi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva. Odvolací súd síce v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP mal rozhodovať len o nároku na náhradu trov konania, ale keďže v takom prípade by o výške náhrady trov konania po právoplatnosti rozhodnutia musel rozhodovať podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie, aj keď už v čase rozhodovania odvolacieho súdu bolo zrejmé, že žalobkyňi žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto v záujme, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá v zmysle čl. 17 CSP rozhodol, že žalobkyňi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).